



Til medlemmer af Folketingets Kommunaludvalg og Finansudvalg

### **Genåbning af de kommunale budgetter for 2006 og engangsudgifter til opgave- og strukturreformen**

2006 bliver på mange måder et helt ekstraordinært år for kommunerne. Det gælder ikke mindst i forhold til den kommunale økonomi, hvor kommunerne skal udarbejde det første budget 2007 for de nye kommuner.

Kommunerne skal i den sammenhæng harmonisere serviceniveauer mellem forskellige eksisterende kommuner, indhente effektiviseringsgevinster, og der skal for første gang lægges et økonomisk niveau for de nye opgaver i kommunerne. Hertil kommer, at Folketinget inden sommerferien gennemfører en udligningsreform.

Disse udfordringer er ikke blevet lettere efter, at regeringen kraftigt har opfordret kommunerne til at åbne budgetterne og indsende reviderede budgetter inden 15. februar.

På et møde mellem KL og regeringen den 22. november 2005 aftalte KL og regeringen, at man i fællesskab ville opfordre kommunerne til at genåbne budgetterne for 2006. KL's mål for denne opfordring ville dels være at bringe budgetterne tættere på det aftalte niveau, dels at give sammenlægningsudvalgene mulighed for at tilrettelægge et sundt økonomisk fundament for den nye kommune.

KL understregede imidlertid på mødet den 22. november, at KL ikke kan stå bag sanktioner mod kommunerne, og at det i lyset af de betydelige sammenlægningsomkostninger, som kommunerne budgetterer med, ikke er muligt at realisere den oprindelige målsætning om stort set nulvækst i de kommunale budgetter fra 2005 til 2006.

Et flertal i Folketinget vedtog den 8. december 2005 at give regeringen en hjemmel til at reducere kommunernes bloktilskud for 2006. KL har på den baggrund ikke ønsket at stå som medunderskriver på en opfordring til kommunerne om at genåbne budgetterne. Det skyldes, at KL ikke ønsker at forhandle i skyggen af ensidige, statslige sanktioner.

Den 11. januar 2006

Jnr 11.08.00 Ø02  
Sagsid 000159769

Weidekampsgade 10  
Postboks 3370  
2300 København S

Tlf 3370 3370  
Fax 3370 3371

[www.kl.dk](http://www.kl.dk)

1/4

På den baggrund har regeringen med et brev af 21. december 2005 opfordret kommunerne til at genåbne budgetterne. Kommunerne overvejer netop nu, hvordan denne genåbning kan tilrettelægges, og hvordan de skal forholde sig til sanktionstruslen. KL har i en vejledning til kommunerne beskrevet, hvordan genåbningen eventuelt kan sammenkædes med de øvrige ekstraordinære økonomiske opgaver i 2006, se <http://www.kl.dk/345296/>

Kommunernes budget 2006 ligger ca. 2 mia. kr. over det aftalte niveau. Heraf forklares halvdelen imidlertid af éngangsudgifter i forbindelse med opgave- og strukturreformen. En undersøgelse af budgetterne har vist, at kommunerne budgetterer med merudgifter til reformen på ca. 1 mia. kr. på driftssiden samt herudover yderligere 0,5 mia. kr. til anlæg. .

KL skønnede i økonomiforhandlinger i juni sidste år, at de samlede kommunale éngangsudgifter til reformen ville udgøre i størrelsesordenen 4 mia. kr. fordelt på årene 2005, 2006 og 2007. Heri er ikke medregnet alle de udgifter, der skal finansieres ved omprioritering af kommunale aktiviteter og ved et betydeligt ressourcetræk på kommunernes medarbejdere.

I forbindelse med de økonomiske forhandlinger i juni 2005 var der mellem KL og regeringen enighed om, at der her er tale om éngangsudgifter, der må betragtes som en investering, og som giver mulighed for effektiviseringer i de kommende år, heraf en del allerede fra 2007.

Der var i forhandlingerne dog usikkerhed om to forhold. For det første skønnede regeringen éngangsudgifterne lavere end KL. For det andet var der usikkerhed om éngangsudgifternes fordeling mellem anlæg og drift. Regeringen mente, at der primært ville være tale om anlægsudgifter.

Usikkerheden indebar imidlertid, at der i økonomiaftalen indgår en foreløbig ramme til lånedispositioner vedr. éngangsudgifter på sammenlagt 1 mia. kr. Det indgår imidlertid i aftalen, at lånepuljens størrelse skal drøftes, når man har erfaringstal.

Det er disse erfaringstal for éngangsudgifterne, der nu foreligger. Kommunerne har foreløbig budgetteret med 1,5 mia. kr. samlet til drift og anlæg mod de afsatte 1,0 mia. kr. Endvidere viser det sig, at der i budgettet er en anden fordeling mellem drift og anlæg, end forudsat i aftalen. Driftsudgifterne som følge af ekstrahonorarer til sammenlægningsudvalgene, faseopdelingen af reformen, ekstraudgifter til IT m.v. giver en anden fordeling mellem drift og anlæg, end forudsat, og selv om der er tale om éngangsudgifter, kan det ikke konteres som anlæg.

Da KL er bekendt med, at nogle kommuner ikke har budgetteret med éngangsudgifterne, er det KL's vurdering, at de foreløbige tal ligger i under-

kanten af det faktiske forbrug, og KL vil derfor snarest iværksætte en ny undersøgelse om de forventede éngangsudgifter i forbindelse med opgave- og strukturreformen.

På ovennævnte baggrund mener KL, at de nye erfaringstal fra éngangsudgifterne bør give anledning til en revurdering af kommunernes udgiftsbehov i 2006, hvilket der i aftalen er skabt mulighed for i relation til bemærkningerne om revurdering af den anlægspulje, der foreløbig er afsat til éngangsudgifter.

En sådan revurdering af kommunernes udgiftsbehov bør derfor også være et pejlemærke for arbejdet med genåbning af budgetterne. Hvis kommunerne reducerer det vedtagne budget 2006 med 2 mia. kr., er der i realiteten tale om, at man finansierer éngangsudgifterne til reformen med besparelser på serviceområderne. Det er ikke hensigtsmæssigt, og det har heller ikke været en forudsætning for opgave- og strukturreformen.


KL har som tidligere nævnt på mødet den 22. november med regeringen tilkendegivet, at KL gerne ville medvirke i en opfordring til kommunerne om at genåbne budgetterne og bringe dem tættere på aftaleresultatet. Det skyldes, at KL lægger afgørende vægt på, at de indgåede aftaler overholdes, og KL mener derfor også, at det budgetterede løft i serviceudgifterne på ca. 1 mia. kr. udover aftaleniveauet bør neutraliseres.

Det er en forudsætning for aftalesystemet, at der er høj træfsikkerhed – ikke nødvendigvis på den sidste millimeter, men således at de aftalte mål klart opfyldes. Derfor indgår det i sidste års økonomiaftale, at der skulle fastlægges principper for budgetsamarbejdet efter 2007. Regeringen og KL aftalte bl.a., at rammerne for budgetsamarbejdet skulle forbedres med henblik på at sikre fremtidig overholdelse af de aftalte udgiftsrammer og de aftalte skattniveauer. Denne del af aftalen har regeringen med sin hjemmel til sanktion kortsluttet, og dermed vanskeliggjort den dialog, som KL og de 98 nye kommuner fører om et nyt aftalesystem.

KL vil imidlertid arbejde videre med indholdet i den økonomiaftale, der blev indgået i juni 2005, og som indeholder principper for det fremtidige aftalesystem mellem staten og kommunerne. På mange måder er der tale om en helt ny offentlig sektor. Der er med opgave- og strukturreformen skabt forudsætninger for en mere overordnet mål- og rammestyring mellem staten og kommunerne, hvor kommunerne får flere frihedsgrader mod til gengæld at øge dokumentationen af opgaveløsningen og dens resultater. I aftalen ligger også, at træfsikkerheden i aftalesystemet skal forøges, men at aftalesystemet ikke kan bygge på en millimeterstyring.

Disse målsætninger for samarbejdet mellem staten og kommunerne vil KL arbejde for at realisere, men der er ikke kun tale om et nyt kommunestyre. Den nye offentlige sektor forpligter både staten og kommunerne, når det fremtidige samarbejde skal tilrettelægges.

Med venlig hilsen

  
Ejgil W. Rasmussen

  
Jan Olsen